

Správa o činnosti Slovenskej spoločnosti paliatívnej medicíny

MUDr. Jana Hoozová

Liečebňa sv. Františka, Bratislava

Slovenská spoločnosť paliatívnej medicíny (SSPM) vznikla v auguste 2015, následne sa stala členom Slovenskej lekárskej spoločnosti. Prevzala na seba povinnosti spojené s rozvojom paliatívnej medicíny v oblasti zdravotníckej starostlivosti a vzdelávania. Hlavná odborníčka Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky (MZ SR) pre paliatívnu medicínu MUDr. Kristína Križanová je zároveň aj predsedníčkou SSPM. Tieto dva „inštitúty“ sú hlavnými nositeľmi odbornosti v oblasti paliatívnej medicíny na Slovensku. Členská základňa SSPM sa rozrástla, koncom roku 2016 mala viac ako 50 členov. Už na jeseň roku 2015 usporiadala v Trenčíne SSPM v spolupráci s Inštitútom pre vzdelávanie v paliatívnej medicíne (IVPM) konferenciu s názvom **Paliatívna medicína ako akútny problém?** SSPM prevzala štafetu od kolegov algeziológov a oživila vydávanie časopisu Paliatívna medicína a liečba bolesti. Vznikla spoločná webová stránka IVPM a SSPM – www.paliativnamedicina.eu.

Od roku 2016 sa SSPM podieľa na integrácii paliatívnej zdravotnej starostlivosti do slovenského zdravotníckeho systému. Za prioritné sme považovali vzdelávanie v odbore Paliatívna medicína a riešenie problematiky mobilných hospicov. Simultánne sa pracovalo (a pracuje) na viacerých dôležitých projektoch. V apríli 2016 bol na MZ SR prvýkrát podaný návrh nového znenia Koncepcie zdravotnej starostlivosti v odbore Paliatívna medicína vrátane hospicovej starostlivosti. Keďže bol bez odozvy zo strany MZ SR, podali sme tento návrh opäť v júni tohto roku. Obsahuje viaceré dôležité zmeny, ktoré majú posilniť odborné postavenie lekárov paliatívnej medicíny v príslušných zdravotníckych zariadeniach a veľkých nemocniciach.

Prelom rokov 2016 a 2017 sa niesol v znamení aktívnej práce na znovuzískaní akreditácie odboru Paliatívna medicína ako špecializačného študijného odboru na Slovenskej zdravotníckej univerzite (SZU). S radosťou sledujeme fakt, že každý rok sa hlásia noví lekári so záujmom o špecializačnú skúšku v odbore Paliatívna medicína.

Akreditačný proces sme zavŕšili úspešne, garantom odboru sa stala MUDr. Andrea Škripeková, PhD. Na jar 2017 podala SSPM v spolupráci s garantom odboru a hlavnou odborníčkou MZ SR návrh na zmeny v Minimálnom štandarde pre špecializačný študijný program v špecializačnom študijnom odbore Paliatívna medicína. Zmeny odrážajú vývoj v paliatívnej starostlivosti ako v modernom medicínskom odbore. Od roku 2016 sa dvakrát do roka prostredníctvom SZU realizujú tematické kurzy o paliatívnej medicíne, ktoré sa stali pevnou súčasťou školiaceho systému na Oddelení paliatívnej medicíny NOÚ.

SSPM od svojho vzniku aktívne oslovuje zdravotné poisťovne (ZP) s cieľom zlepšiť financovanie ústavných hospicov. V roku 2017 tak došlo k miernemu navýšeniu úhrady za lôžkodeň zo strany VŠZP a Dôvery. SSPM tiež opakovane žiadalo ZP o dialóg pri hľadaní mechanizmu úhrady za starostlivosť o pacientov v mobilných hospicioch. Tento proces bol dlho zablokovaný neochotou ZP prekonať prekážku v podobe nedostatkov v **starom**, ale doteraz platnom katalógu zdravotných výkonov, ktorý neobsahoval výkony pre paliatívnu medicínu, a teda ani pre hospicovú mobilnú starostlivosť. S radosťou a očakávaním sme preto pracovali na tvorbe **nového katalógu** zdravotných výkonov, ktorý sa začal tvoriť na MZ SR minulý rok a pred letnými prázdninami tohto roku už dostal reálne kontúry aj v oblasti pôsobenia mobilných hospicov. Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou v rámci DRG formuje v spolupráci so SSPM termín **Komplexná paliatívna starostlivosť (trieda výkonov 8v1c)**. Tento rok sme tiež pripomienkovali materiál k novým Minimálnym požiadavkám na personálne zabezpečenie a materiálno-technické vybavenie jednotlivých druhov zdravotníckych zariadení. Ďalším nádejným projektom na pevnejšie ukotvenie paliatívnej medicíny v slovenskom zdravotníctve je tvorba štandardných preventívnych, diagnostických a terapeutických postupov (ŠPDTP) pre paliatívnu starostlivosť, ktorú spúšťa

Paliat. med. liec. boles., 2017; 10(1-2e): e71

MZ SR. Hlavná odborníčka MZ SR pre paliatívnu medicínu je predsedníčkou odbornej pracovnej skupiny (OPS) pre tvorbu ŠDPTD, všetci členovia OPS sú členmi SSPM. V dňoch 16. – 17. novembra 2017 sa vo Vatikáne uskutočnil medzinárodné podujatie **WMA European Region Meeting on End-of-Life Questions**, ktorého sa Slovenská lekárska spoločnosť zúčastnil vďaka nominácii členky SSPM.

Na záver radostné konštatovanie, že SSPM v spolupráci s IVPM usporiadali tento rok, už tradične v máji, druhú konferenciu SSPM s hlavnou témou: **Mobilné hospice na Slovensku a v Európskej únii**. Konferencia sa konala 27. 5. 2017 v Bratislave. Prvá konferencia SSPM s názvom **Slovenská paliatívna medicína konečne európska?** sa konala 28. 5. 2016 v Bratislave. Na oboch sa zúčastnil aj MUDr. Ondřej Sláma, aktuálny predseda Českej spoločnosti paliatívnej medicíny, ktorá bola našim vzorom pri zakladaní SSPM.

Želám nám všetkým, aby sme v SSPM naďalej pokračovali v úspešne začatej práci. A to napriek nedostatku času, ktorý si kradneme od našich rodín, napriek chronickej únave a napriek frustrácii z nedocenenia a nepochopiteľnej nepriazni kompetentných inštitúcií. Často je jediným našim povzbudením vďačnosť pacienta alebo jeho blízkych alebo naše vzájomné stretnutia, na ktorých sa ubezpečujeme, že „páchať dobro“ pre ťažko chorých a umierajúcich pacientov v podobe paliatívnej starostlivosti, čiže medicíny s ľudskou tvárou, je to, čo je správne a čo nás napriek všetkým bremenám naplňa.

MUDr. Jana Hoozová
Podpredsedníčka SSPM

MUDr. Jana Hoozová
Liečebňa sv. Františka
Krásna 22, 821 05 Bratislava
janahoozova@gmail.com